

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Політологія»

першого бакалаврського рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 «Політологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Бакалавр політології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченю радою Київського національного
університету будівництва і архітектури
Протокол № 20 від 8.02.2019 р.

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 1 липня 2019 р.

Голова Вченої ради

П.М. Куліков
2019 р.

Київ – 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми
підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні
за спеціальністю 052 «Політологія»
спеціалізації 052.01 «Політичний менеджмент».

1. Методична комісія спеціальності 052 «Політологія»

Протокол № 2 від 29 січня 2019 р.

Голова комісії

В.Л. Зурська

2. Вчена рада факультету автоматизації і інформаційних технологій

Протокол № 5 від 7 лютого 2019 р.

Голова Вченої ради

А.М. Мамедов

3. Навчально-методичний відділ (НМВ)

Начальник НМВ

I.O. Скляров

«___» _____ 2019 р.

4. Перший проректор

Д.О. Чернишев

«___» _____ 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою в складі:

1. **Перегуди Євгена Вікторовича** – доктора політичних наук, професора, завідувача кафедри політичних наук КНУБА;
2. **Семка Вадима Леонідовича** – кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри політичних наук;
3. **Згурської Валентини Леонідівни** – кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри політичних наук;
4. **Гербут Надії Анатоліївни** – кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук;
5. **Яхна Олексія Олександровича** – кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук;
6. **Баєвої Юлії Євгенівни** – кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ. Рецензенти:

- Кресіна Ірина Олексіївна – д.п.н., проф., завідувач відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України;
- Корнієвський Олександр Анатолійович – д.п.н., проф., головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень;
- Мъоллер Петер – дипломований політолог, член правління та директор Фонду Ебергарда Шьока.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 052 Політологія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський національний університет будівництва і архітектури, факультет урбаністики та просторового планування.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Бакалавр політології.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія».
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Загальний обсяг кредитів ЄКТС та строк навчання	- 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років, - 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років, - 180 кредитів ЄКТС на основі ступеня вищої освіти молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» та 180 кредитів ЄКТС на основі ступеня вищої освіти молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за галузями знань, відмінних від 05 «Соціальні та поведінкові науки».
Наявність акредитації	Впровадження з 01.09.2019 р.
Цикл/рівень	Рівень програми FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавра , ОКР молодшого спеціаліста. Спеціальні вимоги до професійного відбору вступників відсутні.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.knuba.edu.ua/?page_id=91221

2. Мета освітньої програми

Метою освітньо-професійної програми є здобуття поглиблених теоретичних і практичних знань, умінь і навичок практичної політичної діяльності, інших компетентностей за спеціальністю 052 «Політологія», достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Освітньо-професійна програма вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальністю 052 «Політологія» має своїм завданням забезпечення розуміння студентом політики як соціального явища, яке ґрунтуються на міжнародних та національних цінностях, стандартах і принципах.	
--	--

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область Галузь знань 05. Соціальні та поведінкові науки.	Владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), зокрема політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та
---	---

Спеціальність 052. Політологія. (спеціалізація Політичний менеджмент)	неформальні політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура та ідеологія, регіональна та світова політика .
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра має прикладну орієнтацію. Вона спрямована на набуття знань основних підходів і методів аналізу політики та професійних навичок із місцевого самоврядування, державного управління й політичного менеджменту.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта у сфері політології. Спеціалізація : політичний менеджмент. Акцент на державному управлінні, місцевому самоврядуванні, менеджменті виборчих кампаній.
Особливості програми	Теоретичний зміст предметної області політології ґрунтуються на поняттях, категоріях, теоріях, концепціях, принципах суспільствознавчих наук і визначає тенденції й закономірності розвитку політичних систем різного рівня з урахуванням дії внутрішніх і зовнішніх чинників. Вона включає в себе політичні знання з таких дисциплін як: вступ до спеціальності, історія політичних вченъ, історія політичної думки України, історія політичної науки, політичні ідеології, політична етика, загальна теорія політики, теорія політичних систем, політичний менеджмент, політична культура, політична психологія, етнополітологія, геополітика, політична регіоналістика, кратологія , політичні еліти і лідерство, політичні технології, вибори і виборчі системи, державне управління та місцеве самоврядування, партологія, політичні комунікації, методологія політологічних досліджень тощо. Інтегральною частиною освіти є оволодіння методологією сучасних соціальних наук, зокрема кількісними та якісними методами та інструментарієм прикладного аналізу. Теоретична підготовка підсилюється набуттям обов'язкових практичних навичок під час проходження практик у державних та місцевих органах влади і політичних партіях.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з політології здатний до виконання професійних видів робіт, практичної роботи у державних органах, політичних партіях і громадських організаціях, органах місцевого й регіонального самоврядування, наукових і дослідницьких центрах, викладацької діяльності в навчальних закладах згідно ДК 003:2010 Державний класифікатор професій та ДК 009:2010 Державний класифікатор видів економічної діяльності. Випускники вищих навчальних закладів, які здобули вищу освіту за спеціальністю 052 Політологія, можуть бути працевлаштованими у державних органах влади (спеціаліст II категорії у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади; спеціаліст II категорії відділу (управління) з питань внутрішньої політики у місцевих державних адміністраціях); здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність у вищих навчальних закладах і дослідницьких центрах (політолог; науковий співробітник Центру з вивчення політичних процесів суспільства; викладач із соціально-гуманітарних дисциплін у загальноосвітніх закладах; асистент кафедр соціально-гуманітарних дисциплін у вищих

	<p>навчальних закладах I-II рівнів акредитації).</p> <p>334 Інші фахівці в галузі освіти</p> <p>343 Технічні фахівці в галузі управління</p> <p>3431 Секретарі адміністративних органів</p> <p>3435.1 Організатори діловодства (державні установи)</p> <p>3436 Помічники керівників</p> <p>3443 Інспектори із соціальної допомоги</p> <p>346 Соціальні працівники</p> <p>348 Допоміжний персонал релігійних організацій, який не має духовного сану</p> <p>3491 Лаборанти та техніки в інших сферах наукових досліджень.</p>
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту на другому (магістерському) рівні з політології та суміжних наук, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Загальний стиль навчання – орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами, індивідуальними заняттями і самостійною роботою студентів. Під час навчання використовуються такі методи і методики навчання: робота в малих групах, дискусії, дебати, «міні-лекції», круглі столи, навчання як систематичне дослідження, ділові ігри, ситуаційні вправи, задачі, проблеми тощо, спрямовані на розвиток раціонального, критичного мислення, засвоєння сукупності таких видів діяльності: організаційної; управлінської, консультаційної (надання теоретико-аналітичної та методичної допомоги суспільно-політичним інститутам, політичним і державним лідерам, розробка політичних програм і платформ тощо); аналітично-експертної та прогностичної (аналіз і прогнозування наслідків певних політичних дій, прийняття політичних рішень, вирішення й передбачення конфліктів тощо); прикладної політичної діяльності (пов’язаної з політичним менеджментом, виборчою інженерією, іміджмейкерством політичних лідерів, партій та організацій, політичною реклами, політичними комунікаціями тощо).</p> <p>Технології як системний метод визначення, створення й застосування процесу навчання й засвоєння знань з урахуванням технічних, людських і інтелектуальних ресурсів та їхньої взаємодії, ставить завдання оптимізації освіти, базуються на елементах проблемного навчання, навчання впродовж усього життя, індивідуалізації навчання, зростання питомої частки самостійної (позаудиторної) (самоосвіта) роботи студентів.</p> <p>Інструментарій та обладнання включає сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно-комунікаційні, інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні тощо) та інші програмні продукти, що застосовуються в діяльності суб’єктів суспільно-політичних відносин.</p> <p>Починаючи з другого року навчання частину предметів студент обирає за вільним вибором. На IV курсі частина часу відводиться на написання дипломної роботи бакалавра, захист якої є публічним.</p>
Оцінювання	Оцінювання знань та практичних умінь студентів здійснюється в університеті у відповідності до Положення «Про критерії оцінювання знань студентів в Київському національному університету будівництва і архітектури».

	<p>Система оцінювання якості підготовки студентів включає: вхідний, поточний, семестровий, підсумковий, ректорський контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв’язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту, чи заліку(диференційного), визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дипломного проекту бакалавра та комплексного екзамена.</p> <p>Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно під керівництвом викладача на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих протягом усього терміну навчання.</p> <p>Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота повинна перевірятися на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом освітньої діяльності та якості вищої освіти. Оцінювання студентів визначається встановленням рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти.</p>
--	--

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати ключові теорії і методи політичних досліджень та аналізу політики у експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультаційній, викладацькій і громадській сфері практичної професійної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК, 10)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу. Здатність до аналізу синтезу й узагальнення інформації ,властивість сприймати ситуацію глобально, знаходити альтернативи ,робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних та концептах вразливі місця та хиби ,суперечності та неповноту аргументації ,прагнення до оптимальних рішень та умовиводів.</p> <p>ЗК2. Знання предметної області та професійної діяльності. Володіння базовими знаннями та основними поняттями в сфері політичної науки, знання закономірностей та тенденцій політичних систем та процесів.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. Вміння використовувати державну мову в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкування .</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою. Уміння користуватися іноземною фаховою літературою, робити переклади документів .</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних</p>

	<p>технологій. Навички використання програмних засобів, робота в комп’ютерних мережах, уміння створювати бази даних .</p> <p>ЗК6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Самостійно навчатись і освоювати нові області, застосовуючи здобуті теоретичні знання та практичні вміння.</p> <p>ЗК7. Здатність до пошуку оброблення та аналізу інформації з різних джерел . Уміння поєднувати знання різних методів політичного дослідження та застосовувати у професійній діяльності ,володіти методами наукового аналізу, вміти працювати з інформаційними текстами і смисловими конструкціями.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді. Здатність виконувати дослідження в групі (колективі) під керівництвом лідера з урахуванням вимог дисципліни, планування та управління часом.</p> <p>ЗК9.Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня з експертами з інших галузей знань. Здатність до ефективного комунікування та співпраці з колегами, толерантність до іншої та інакшої позиції.</p> <p>ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконуваної роботи. Здатність оцінювати об’єкти політичного знання, основні проблеми і суперечності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК, 12)	<p>ФК1. Ерудиція у сфері політології . Розуміння загальної природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. Сприяння підвищенню авторитету політичної науки у суспільстві.</p> <p>ФК2. Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології. Володіння теоретико-методологічними і методичними зasadами, вивчення політичних інститутів та процесів, політичної поведінки і культури, ідеології, світової та регіональної політики..</p> <p>ФК3. Вільне володіння базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки . Теоретико-методологічна та категоріальна обізнаність наукових методів дослідження, розуміння етико-практичної значущості політичного знання.</p> <p>ФК4. Здатність використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. Здатність ефективно використовувати професійні знання.</p> <p>ФК5.Аналітично-текстологічна обізнаність. Здатність фахово застосовувати теоретичний матеріал у практичній політичній діяльності ,конструювати дизайн політологічного дослідження, розробляти програму, виконувати політологічні дослідження з використанням інструментарію прикладного аналізу. Вміння використовувати першоджерела та дослідницьку літературу.</p> <p>ФК6.Навички в організаційній діяльності.</p>

	<p>Спроможність послідовно і чітко планувати ,виконувати та управляти професійною діяльністю і роботою різних колективів.</p> <p>ФК7.Стратегічний аналіз. Здатність висловлювати пропозиції в стратегії проектів , використовувати відповідні інструменти.</p> <p>Здатність виокремити найактуальніші питання й проблеми соціально-політичного характеру, що потребують вивчення.</p> <p>ФК8. Прогностичні компетентності.</p> <p>Уміння використовувати результати політичної діагностики, передбачати перебіг політичних процесів і подій.</p> <p>ФК9. Навички в проектній діяльності.</p> <p>Здатність фахово організовувати і проводити науково-теоретичні розробки та політичні програми .</p> <p>ФК10. Спроможність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.</p>
--	--

Додаткові фахові компетентності спеціалізації Політичний менеджмент.

	<p>ДФК1. Здатність до поглиблого розуміння тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків, вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізації цих рекомендацій в політичному управлінні.</p> <p>ДФК2. Здатність управляти територіальними організаціями політичних партій, громадськими організаціями шляхом реалізації функцій менеджменту.</p> <p>ДФК3. Здатність до розробки рекомендацій щодо формування планів розвитку населених пунктів, просторового планування та забудови міст.</p>
--	---

7. Програмні результати навчання (ПРН, 22)

Підсумковими та інтегративними результатами навчання за освітньо-професійною програмою бакалаврського рівня за спеціальністю 052 Політологія мають бути отримання таких знань, умінь і навичок:

-Знання та розуміння.

ПРН1-з. Розуміти предметну область і базову специфіку професійної діяльності.

Знання класичних і сучасних теорій політики, основних принципів, методів і підходів до аналізу політичних явищ ,процесів та інститутів.

ПРН2-з. Знати на відповідному рівні загальну природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливості сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації .

ПРН3-з. Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.

ПРН4-з. Базові знання щодо ключових принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН5-з. . Розуміти базові особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії. Здатність критично аналізувати ,оцінювати та застосовувати знання в контексті професійної діяльності.

-Застосування знань та розуміння.

ПРН1-у. Застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез у сфері державної та публічної політики.

ПРН2-у. Вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН3-у. Застосовувати ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ПРН4-у. Використовувати сучасні політологічні теорії, концепти і методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

ПРН5-у. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням якісних і кількісних методів та інструментарію прикладного аналізу. Уміння проводити порівняльні дослідження.

ПРН6-у. Професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі й консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ПРН7-у. Проводити професійний пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.

ПРН8-у. Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для отримання, обробки та презентації інформації.

ПРН9-у. Вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ПРН10-у. Вільно спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою у професійній комунікації.

- Соціальні компетентності.

ПРН1-с. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.

ПРН2-с. Здатність ефективно застосовувати загально-гуманітарні та політологічні знання в різних сферах життя..

ПРН3-с. Спілкуватися та презентувати свої ідеї широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

ПРН4-с. Здатність до ефективної передачі інформації ідей аргументів, користуючись відповідним діловим стилем.

ПРН5-с. Працювати у професійних колективах, державних і недержавних організаціях.

ПРН6-с. Вчитися та оволодівати сучасними професійними знаннями.

Додаткові програмні результати навчання

ДПРН1. Вміти готувати пропозиції стосовно розгляду, ухвалення й утілення в життя політичних рішень.

ДПРН2. Вміти працювати в команді та демонструвати лідерські якості в процесі прийняття та реалізації ухвалених рішень територіальними організаціями політичних партій, громадськими організаціями.

ДПРН3. Вміти розробляти рекомендації щодо формування планів розвитку населених пунктів, просторового планування та забудови міст.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників університету формується згідно з вимогами нормативних документів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України відповідно до Положень та нормативів кадрового забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) заявленої спеціальності. Проведення лекцій, практичних, семінарських занять, здійснення
-----------------------------	---

	<p>наукового керівництва курсовими, дипломними роботами науково-педагогічними працівниками, рівень наукової й професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». В Університеті лекційні заняття проводяться штатними професорами і доцентами, а також за сумісництвом запрошеними визнаними науковцями і педагогами. Зарахування НПП на роботу до Університету здійснюється за конкурсним відбором. Контроль за якістю кадрового забезпечення навчального процесу в Університеті здійснюють відділ кадрів, кадрова й рейтингова комісії, навчально-виробничий відділ. Щорічне підведення підсумків роботи НПП та окремих структурних підрозділів Університету здійснюється за рейтінговою системою оцінювання рейтінговою комісією Університету, склад якої затверджується наказом ректора щорічно. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників розробляється згідно з діючою нормативною базою та базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедури організації стажування й підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в науку та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування і підвищення кваліфікації. <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі ресурси відповідають цілям, загальнодоступні, а студенти поінформовані про наявність і якість відповідних послуг.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу в Університеті відповідає вимогам до проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, навчальної та виробничої практик, що визначені нормативними документами Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України. Вони визначають мінімальні нормативи для забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) матеріально-технічною та інформаційною базою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять і контрольних заходів ($2,4 \text{ м}^2$ на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами); - забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (30 % кількості аудиторій); - наявність соціально- побутової інфраструктури (бібліотеки, у т. ч. читального залу; пунктів харчування; актового залу; спортивного залу; стадіону та спортивних майданчиків; медичного пункту); - забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (не менше 70 % від реальної потреби); - забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів. <p>Контроль за виконанням і дотриманням зазначених нормативів в</p>

	Університет здійснюють у межах своїх службових обов'язків декани факультетів, завідувачі кафедр, навчально-виробничий відділ, центр тестових технологій та моніторингу якості освітніх послуг, наукова бібліотека шляхом систематичної перевірки реального стану кожного показника матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки і супроводу здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (студенти з досвідом роботи, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами тощо) і принципи студентоцентристського навчання.</p> <p>З метою ефективного управління освітніми процесами Університет має розроблену транспарентну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організацію навчального процесу; доступ до навчальних та інформаційних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних і допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості освіти; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами тощо.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) відповідає нормативним документами, визначенім МОН України, наявні: опис освітньої програми 052 Політологія; навчальний план і пояснювальна записка до нього; робочі програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану; комплекс навчально-методичного забезпечення зожної навчальної дисципліни навчального плану; програма практичної підготовки, робочі програми практик; методичні матеріали для проведення атестації здобувачів. Студенти забезпечені навчальними матеріалами зожної навчальної дисципліни навчального плану. Контроль за відповідністю реальних показників навчально-методичного забезпечення навчального процесу в Університеті нормативним здійснюють навчально-виробничий відділ, центр тестових технологій та якості надання освітніх послуг, декани факультетів і завідувачі кафедр у межах своїх службових обов'язків.</p> <p>Електронне освітнє середовище університету включає навчально-інформаційний портал та інституційний репозиторій. Робота навчально-інформаційного порталу організована на основі використання платформи дистанційного навчання Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment). Доступ до ресурсів навчального порталу Університету – персоніфікований. Логін і пароль доступу студенти та НПП отримують у адміністратора сервера або відповідального за впровадження інформаційно-комунікаційних і дистанційних технологій відповідного факультету.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.

Міжнародна кредитна мобільність	В рамках європейської освітньої програми Erasmus+ та інших програм, які передбачаються студентську мобільність, КНУБА укладені угоди, зокрема, з Університетом прикладних наук Карінгтія (Австрія), Технологічним інститутом м. Афіни (Греція), Нікосійським університетом (Кіпр), університетами Дортмунда, Люbecka (ФРН), Сілезьким технологічним університетом, Університетом Сільського господарства Krakова, Університетом природничих наук Любліна, раківським технологічним університетом ім. Тадеуша Косцюшка, Білостоцьким технічним університетом, Люблянською політехнікою (Польща), Технічним університетом ім. Георгія Асахі м. Ясси (Румунія), Центрально-європейським університетом м. Скалиця (Словаччина), Наманганським інженерно-будівельним університетом (Узбекистан), Університетом Кан Нижньої Нормандії (Франція), Чеським технічним університетом (Чехія), Університетом Чорногорії та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Ліцензія КНУБА дозволяє надавати освітні послуги іноземним здобувачам освіти.
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного атестаційного екзамену (екзаменів) та захисту бакалаврської роботи.
Вимоги до атестаційного екзамену	<p>До структури атестаційного екзамену (екзаменів) входить оцінювання компетентностей з теорії та історії політичної науки. Атестаційний екзамен (екзамени) може проводиться в усній, письмовій, тестовій або комбінованій формах. Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно під керівництвом викладача на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих протягом усього терміну навчання.</p> <p>Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота повинна перевірятися на наявність plagiatu згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом освітньої діяльності та якості вищої освіти. Оцінювання студентів визначається встановленням рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра політології, здійснюється екзаменаційною комісією з числа науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу зі спеціальності 052 «Політологія», при цьому не менше трьох четвертих членів екзаменаційної комісії повинні мати наукові ступені чи вчені звання зі спеціальності 052 «Політологія».</p>

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У вищому навчальному закладі повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких

оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення : 28.11..2018);

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII в редакції від 19.10.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення : 28.11.2018);

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. №266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p> (дата звернення : 28.11.2018);

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page> (дата звернення : 28.11.2018);

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p> (дата звернення : 28.11.2018);

- Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. URL: http://www.nung.edu.ua/files/attachments/lyst_mon_1_9-239_vid_28/04/2017_r_prymirnyy_vzirec_osvitno_profesiynoyi_programy/pdf (дата звернення : 28.11.2018);

- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10/> (дата звернення : 28.11.2018);

- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com/> (дата звернення : 28.11.2018);

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf (дата звернення : 28.11.2018);

- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf> (дата звернення : 28.11.2018);

- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf> (дата звернення : 28.11.2018);

- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. URL: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf (дата звернення : 28.11.2018);

- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67> (дата звернення : 28.11.2018);
- Рашкевич Ю.М. Методичні рекомендації щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2518#section-0> (дата звернення: 28.11.2018).
- Проект Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: Міністерство освіти і науки України, 2017. 12 с.

- ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

- Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОКЗ 1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням; англійська)	25,5	зalік, іспит
ОКЗ 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	іспит
ОКЗ 3	Історія держави і права України	4,5	іспит
ОКЗ 4	Економічна теорія	3	іспит
ОКЗ 5	Інформаційні технології	3	зalік
ОКЗ 6	Психологія	3	зalік
ОКЗ 7	Історія релігій	3	зalік
ОКЗ 8	Основи наукових досліджень	4	зalік
ОКЗ 9	Історія держави і права зарубіжних країн	6	іспит
ОКЗ 10	Фізичне виховання	5	зalік, зalік
ОКЗ 11	Філософія політики	3	іспит
Цикл фахової підготовки			
ОКФ 1	Вступ до спеціальності	3	зalік
ОКФ 2	Історія зарубіжних політичних вчень	6	зalік, зalік
ОКФ 3	Загальна теорія політики	6	іспит
ОКФ 4	Сучасна зарубіжна політологія	5	іспит
ОКФ 5	Історія політичної думки України	4	іспит
ОКФ 6	Неоінституціоналізм та сучасні політичні інститути	4	іспит
ОКФ 7	Політичні системи та режими сучасності	4	іспит
ОКФ 8	Сучасний парламентаризм	4	зalік
ОКФ 9	Політичне лідерство	3,5	іспит
ОКФ 10	Регіональна політика та місцеве самоврядування	5	іспит
ОКФ 11	Громадянське суспільство	5	іспит
ОКФ 12	Вибори та виборчі системи	5	іспит
ОКФ 13	Міжнародні відносини та світовий політичний процес	6	зalік, іспит

ОКФ 14	Політичні партії та партійні ідеології	5	іспит
ОКФ 15	Політичний аналіз та прогнозування	5	іспит
ОКФ 16	Зовнішня політика України	5	іспит
ОКФ 17	Просторове панування міст	5	залік
ОКФ 18	Політична реклама та комунікації	4	залік

ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП

Цикл загальної підготовки – 30,5 кредитів ECTS

Цикл професійної підготовки – 44 кредити ECTS

Інші види навчання

ОКФ 19	Ознайомча практика	3	
ОКФ 20	Виробнича практика 1	6	
ОКФ 21	Виробнича практика 2	6	
ОКФ 22	Кваліфікаційний екзамен	3	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		165,5	
Загальний обсяг вибіркових компонентів		74,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОПП

ОК31. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) 25,5/1;2;3;4;5;6;7;8	ОК32. Українська мова (за професійним спрямуванням) 3,0/1	ОКФ1. Вступ до спеціальності 3,0/1	ОК33. Історія держави і права України 4,5/1
ОК34. Економічна теорія 3,0/1	ОК35. Інформаційні технології 3,0/1	ОК36. Психологія 3,0/1	ОКФ2. Історія зарубіжних політичних вчень 6,0/1;2
ОКФ3. Загальна теорія політики 6,0/1;2	ОК37. Історія релігій 3,0/2 (ОК33;ОКФ1)	ОК38. Основи наукових досліджень 4,0/2 (ОКФ1)	ОК39. Історія держави і права зарубіжних країн 6,0/2 (ОК33)
ОК310. Фізичне виховання 5,0/1;2;3;4	ОК311. Філософія політики 3,0/3 (ОКФ1)	ОКФ4. Сучасна зарубіжна політологія 5,0/3 (ОКФ1;ОКФ2)	ОКФ5. Історія політичної думки України 4,0/3 (ОКФ1;ОКФ2;ОК33;ОК34)
ОКФ6. Неоінституціоналізм та сучасні політичні інститути 4,0/4 (ОК31;ОК33; ОК39;ОКФ1;ОКФ3; ОКФ4)	ОКФ7. Політичні системи та режими сучасності 4,0/4 (ОК31;ОК33; ОК34;ОК38;ОК39; ОКФ1;ОКФ4)	ОКФ8. Сучасний парламентаризм 4,0/4 (ОКФ3;ОКФ9; ОКФ1;ОКФ3;ОКФ4)	ОКФ9. Політичне лідерство 3,5/4 (ОК31;ОК32; ОК33;ОК39;ОК36;ОКФ1; ОКФ3;ОКФ5)
ОКФ19. Ознайомча практика 3,0/4 (ОКФ1;ОКФ2; ОКФ3;ОКФ6;ОКФ7; ОКФ8)	ОКФ10. Регіональна політика та місцеве самоврядування 5,0/5 (ОК33;ОК37; ОК39;ОКФ1;ОКФ4;ОКФ5; ОКФ6;ОКФ7)	ОКФ11. Громадянське суспільство 5,0/5 (ОК33;ОК37; ОКФ2;ОКФ4;ОКФ6	ОКФ12. Вибори та виборчі системи 5,0/5 (ОК32;ОК36; ОКФ1;ОКФ3;ОКФ4ОКФ6; ОКФ7;ОКФ8)
ОКФ13. Міжнародні відносини та світовий політичний процес 6,0/5;6 (ОК31;ОК39;	ОКФ14. Політичні партії та партійні ідеології 5,0/6 (ОК32;ОК36; ОК37;ОКФ4;ОКФ6;	ОКФ20. Виробнича практика 1 6,0/6 (ОК31;ОК32; ОКФ3;ОКФ5;ОКФ6; ОКФ7;ОКФ10;ОКФ11;	ОКФ15. Зовнішня політика України 5,0/7 (ОК31;ОК33;

ОКФ1;ОКФ6;ОКФ7)	ОКФ7;ОКФ11)	ОКФ14)	ОКФ4;ОКФ7;ОКФ13)
ОКФ16. Політичний аналіз та прогнозування 5,0/7 (ОК32;ОК38; ОКФ3;ОКФ11;ОКФ12)	ОКФ17. Просторове планування міст 5,0/7 (ОК34;ОК36; ОКФ1;ОКФ6;ОКФ11)	ОКФ18. Політична реклама та комунікації 4,0/8 (ОК32;ОК36; ОКФ11;ОКФ12;ОКФ16)	ОКФ21. Виробнича практика 2 6,0/8 (ОК32;ОКФ14; ОКФ16;ОКФ17;ОКФ18; ОКФ20)
ОКФ22. Кваліфіка-ційний екзамен 3,0/8 (ОКФ3;ОКФ4; ОКФ6;ОКФ7;ОКФ10; ОКФ11;ОКФ13;ОКФ14; ОКФ15;ОКФ16;ОКФ17)			

Пояснювальна записка

Освітньо-професійна програма за першим бакалаврським рівнем зі спеціальності 052 «Політологія» є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів діяльності для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Освітньо-професійна програма використовується для визначення й оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

Вищим навчальним закладом самостійно визначено перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених освітньо-професійною програмою компетентностей. Нормативний зміст підготовки визначається дисциплінами, що забезпечують досягнення програмних результатів навчання. При описі окремих дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності визначено мету їх вивчення (компетентності, на формування яких направлена дана дисципліна) та конкретні заплановані результати навчання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Затвердження порядку оцінювання результатів навчання проводиться вищим навчальним закладом відповідно до вимог правових актів.

Система оцінювання результатів навчання повинна базуватись на таких основних принципах:

- обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;
- неупередженість – результати оцінювання мають бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, а критерії та методи оцінювання – єдиними для всіх, хто оцінюється;
- зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і абсолютно визначенюю наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;
- корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, кого оцінюють і бути внеском у здійснення завдань освітньо-професійної програми.
- Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності результатів навчання та компетентностей
- представлені в Таблицях 1 і 2.
-

Матриця відповідності освітніх компонентів освітнім компетентностям

Матриця відповідності освітніх компонент та програмних результатів навчання

6																										
OKΦ 7	+			+	+	+		+	+	+														+	+	
OKΦ 8	+	+		+	+		+	+	+	+														+		
OKΦ 9	+			+	+			+	+	+														+	+	
OKΦ 10	+			+	+			+	+	+	+	+												+	+	
OKΦ 11	+	+		+	+			+	+	+		+												+	+	
OKΦ 12	+	+		+	+	+	+	+	+	+														+	+	
OKΦ 13	+			+	+		+	+	+	+	+						+		+	+						
OKΦ 14				+	+	+	+	+	+	+														+	+	
OKΦ 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+														+	+	
OKΦ 16	+			+	+		+	+	+	+	+						+		+	+						
OKΦ 17	+	+			+			+	+	+	+	+					+	+		+				+	+	
OKΦ 18	+	+			+	+		+	+	+	+	+					+		+	+	+			+	+	
OKΦ 19	+			+	+		+	+	+	+						+	+		+					+	+	
OKΦ 20	+			+	+	+		+	+	+						+	+		+	+				+	+	
OKΦ 21	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		+	+	+	+		+	+	
OKΦ 22	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+					